

APEK

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**
Stegne 7, p. p. 418
1001 Ljubljana
telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01
e-naslov: info.box@apek.si, <http://www.apek.si>
davčna št.: 10482369

Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrletje 2008

Ljubljana, 8.12.2008

Predmetno poročilo je informativne narave. Vsebuje podatke pridobljene skozi četrletna zbiranja ali drugače zbrane podatke. Zaradi naknadnih popravkov so možna odstopanja od že predhodno objavljenih podatkov. Analize, ki v tem poročilu niso vključene, so lahko vključene v naslednjem ali drugih poročilih Agencije. Agencija si pridružuje pravico odločanja o vsebini svojih poročil.

Kazalo

Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrletje 2008.....	1
Kazalo	2
Stanje in razvoj na posameznih tržnih segmentih	3
1. Trg fiksne telefonije	3
2. Trg mobilne telefonije	8
3. Konvergenčne storitve	13
4. Dostopovna infrastruktura	16
5. Širokopasovni dostop.....	19
6. Spletni portal www.komuniciraj.eu.....	22

Stanje in razvoj na posameznih tržnih segmentih

Uvod

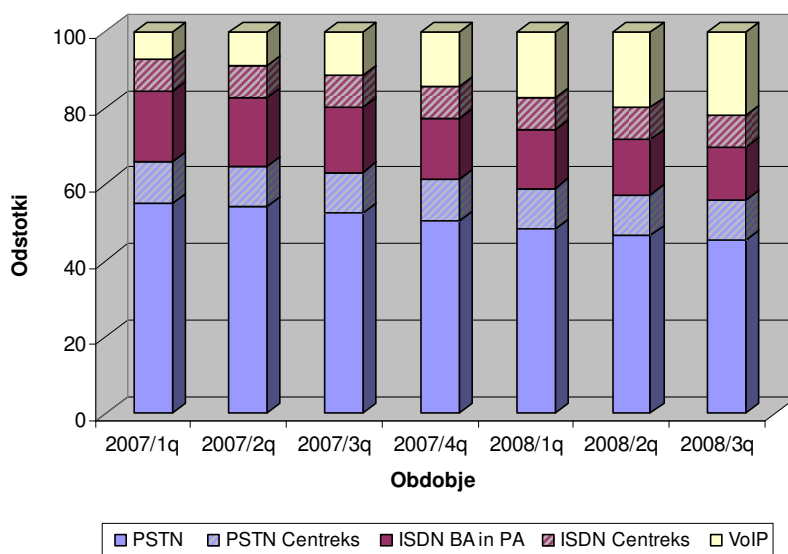
Poročilo za tretje četrletje 2008 je pripravljeno na podlagi poročanja aktivnih operaterjev. Operaterji vsako četrletje Agenciji za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) redno poročajo na podlagi četrletnih vprašalnikov preko zanje kreiranega portala <https://partner.apek.si>, do katerega dostopajo s strani Agencije dodeljenim uporabniškim imenom in geslom. Od konca meseca novembra 2008 je Agencija operaterjem omogočila, da se lahko prijavijo v sistem tudi z digitalnim potrdilom namesto z uporabniškim imenom in geslom, ki so ga uporabljali do sedaj. Na ta način se lahko operaterji prijavljajo tudi za potrebe izpolnjevanja drugih dokumentov, ki bodo na voljo na portalu. Obrazec za prijavo digitalnega potrdila se nahaja na naslovu: https://partner.apek.si/e-dokumenti/pooblastilo_certifikat.doc, ki ga morajo operaterji izpolnjenega in podpisanega poslati na naslov Agencije. Slednji omogoča tudi elektronsko podpisovanje dokumentov. Navodila za namestitev programske opreme se nahajajo na naslovu <https://partner.apek.si/e-dokumenti/>.

Na slovenskem telekomunikacijskem trgu je bilo v obravnavanem obdobju registriranih 128 operaterjev.

1. Trg fiksne telefonije

Agencija sporoča, da so se spremenili že objavljeni podatki o tržnih deležih in absolutnih številkah, ki so se nanašali na VoIP priključke, zaradi popravkov s strani operaterja, ki je za pretekla obdobja popravil posredovane podatke.

Graf št. 1: Deleži telefonskih priključkov po tehnologijah

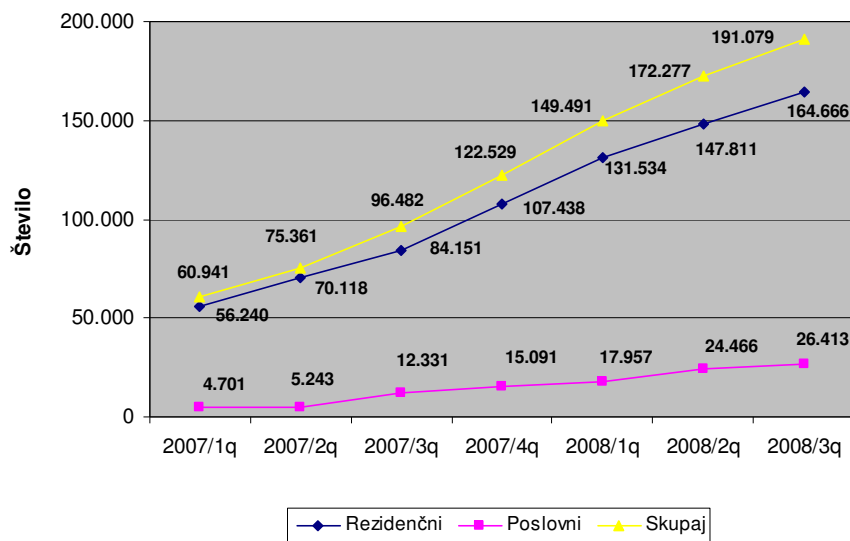
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
PSTN	55,2	54,1	52,6	50,6	48,5	46,8	45,3
PSTN Centreks	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,5	10,5
ISDN BA in PA	18,5	17,9	17,1	16,1	15,2	14,5	13,9
ISDN Centreks	8,4	8,5	8,4	8,4	8,4	8,3	8,2
VoIP	7,2	8,9	11,4	14,3	17,4	19,9	22,0

Vir: APEK, 2008

Trend upadanja tržnega deleža klasične fiksne telefonije se nadaljuje tudi v tretjem četrtletju 2008. Delež slednje je pristal na 78% in je v primerjavi z minulim četrtletjem manjši za 2,1 odstotni točki. Delež telefonskih priključkov PSTN Centreksa zopet stagnira, medtem ko so se deleži klasičnih telefonskih priključkov ostalih tehnologij znižali. Pravilna predvidevanja Agencije, da se bo tudi v prihodnje nadaljeval trend rasti tržnega deleža IP telefonije, potrjuje zgornji graf. Slednji se je zvišal za 2,1 odstotni točki v primerjavi z drugim četrtletjem 2008.

Spodnji graf prikazuje konstantno rast tako rezidenčnih kot poslovnih VoIP priključkov. Konec tretjega četrtletja 2008 je bilo skupaj vzpostavljenih 191.079 VoIP priključkov, kar je za 10,9% več v primerjavi z minulim četrtletjem in za 213,6% več v primerjavi s prvim četrtletjem 2007.

Graf št. 2: **Rast VoIP priključkov**

Vir: APEK, 2008

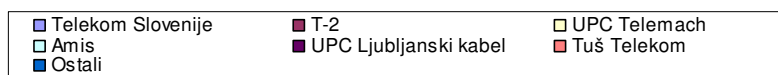
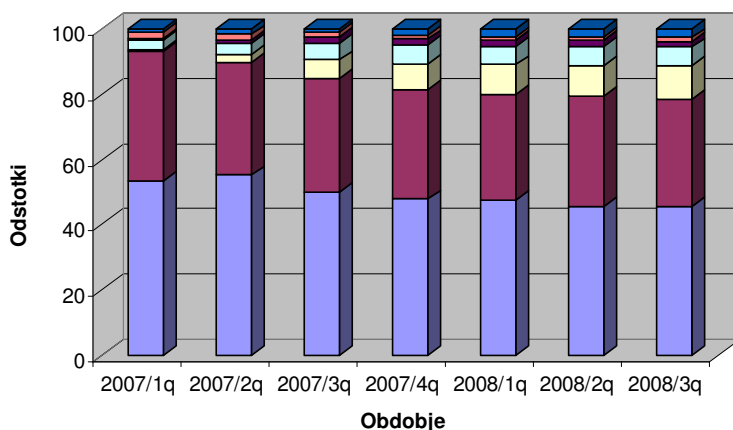
V opazovanem obdobju je na slovenskem trgu elektronskih komunikacij delovalo 11 operaterjev, ki ponujajo IP telefonijo kot javno dostopno telefonsko storitev, in sicer:

1. Amis d.o.o.,
2. In.life d.d.,
3. Mobitel d.d.,
4. Sinfonika d.d.,
5. Softnet d.o.o.,
6. T-2 d.o.o.,
7. Teleing d.o.o.,
8. Telekom Slovenije d.d.,

9. Tuš Telekom d.d.,
10. UPC Ljubljanski kabel d.d.,
11. UPC Telemach d.o.o.

V tretjem četrtletju 2008 se je tržni delež po številu VoIP priključkov družbe Telekom Slovenije d.d. ob upoštevanju podatkov preprodaje storitev družbi Mobitel d.d. ponovno znižal, in sicer za 0,2 odstotni točki v primerjavi z minulim četrtletjem, kar je razvidno iz spodnjega grafa. Po velikosti tržnega deleža, ki je v tretjem četrtletju znašal 33%, je na drugem mestu družba T-2 d.o.o., vendar se je slednji v opazovanem obdobju prav tako znižal za 0,7 odstotne točke. Tržni delež se je v primerjavi s prvim četrtletjem 2008 zvišal kabelskemu operaterju UPC Telemach d.o.o., in sicer za 0,9 odstotne točke ter skupini alternativnih operaterjev uvrščenih pod »ostale«, in sicer za 0,3 odstotne točke. Znižanje tržnega deleža v opazovanem obdobju sta zabeležili tudi družbi Amis d.o.o. in Tuš Telekom d.d., medtem ko tržni delež kabelskega operaterja UPC Ljubljanski kabel d.d. stagnira.

Graf št. 3: Tržni deleži operaterjev, ki ponujajo VoIP storitve po številu priključkov

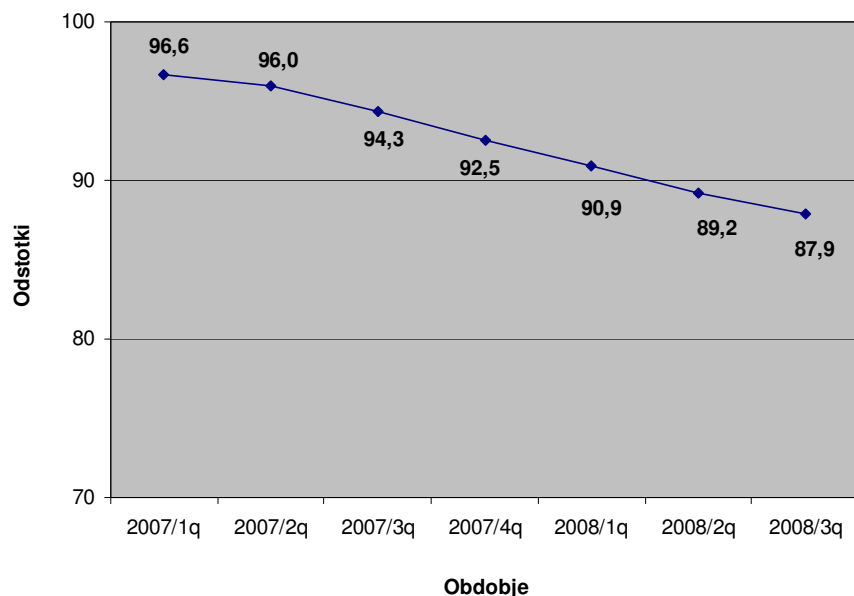
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Telekom Slovenije*	53,5	55,2	50,2	47,8	47,7	45,7	45,5
T-2	39,8	34,7	34,8	33,5	32,2	33,7	33,0
UPC Telemach	0,6	2,2	5,4	8,1	9,1	9,5	10,4
Amis	2,7	3,5	5,3	5,6	5,7	5,7	5,5
UPC Ljubljanski kabel	0,4	1,0	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9
Tuš Telekom	2,1	1,8	1,6	1,3	1,1	1,1	1,0
Ostali	0,9	1,6	1,0	1,8	2,2	2,4	2,7

* Upoštevanji tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d. d.

Vir: APEK, 2008

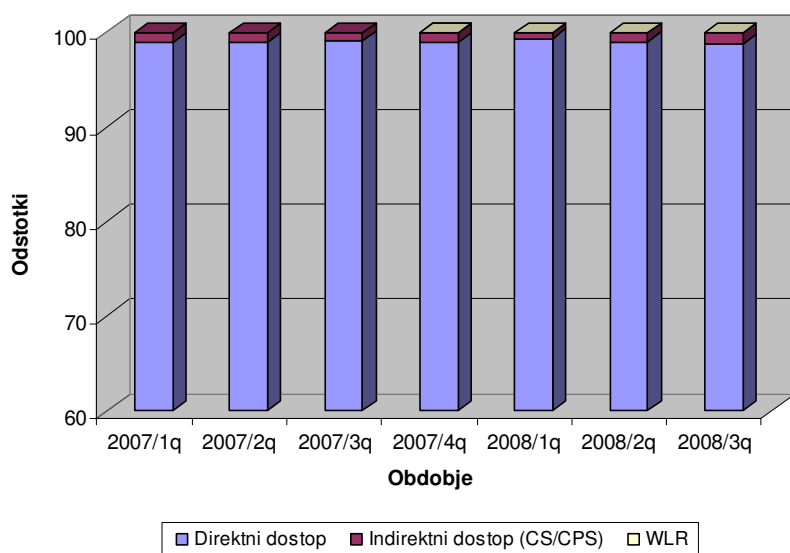
Trend upadanja tržnega deleža družbe Telekom Slovenije d.d. na trgu klasične fiksne telefonije glede na delež priključkov ob upoštevanju podatkov preprodaje storitev družbi Mobitel d.d. se nadaljuje. Iz spodnjega grafa je razvidno, da je tržni delež družbe padel na 87,9%, kar je za nadaljnje 1,3 odstotne točke manj v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 in 8,7 odstotnih točk v primerjavi s prvim četrtletjem 2007.

Graf št. 4: Tržni delež družbe Telekom Slovenije d.d. na trgu fiksne telefonije glede na delež priključkov

Vir: APEK, 2008

Graf št. 5: Deleži direktnega dostopa, indirektnega dostopa (storitvi izbire ali predizbire - CS/CPS) in operaterskega zakupa naročniških priključkov (WLR – Wholesale Line Rental)

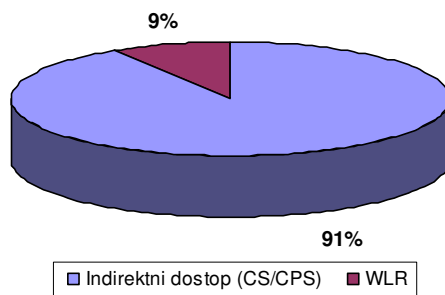
	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Direktni dostop	99,0	99,0	99,1	98,9	99,3	99,0	98,8
Indirektni dostop (CS/CPS)	1,0	1,0	0,9	1,1	0,6	0,9	1,1
WLR				0,0	0,0	0,1	0,1

Vir: APEK, 2008

Razmerje med direktnim in indirektnim dostopom je v korist direktnega dostopa, ki je za operaterje zanimivejši, saj omogoča nadzor nad infrastrukturo in njeno upravljanje. Ne glede na slednje je po podatkih iz zgornjega grafa razvidno, da se je delež indirektnega dostopa (storitvi izbire ali predizbire - CS/CPS) v primerjavi z minulim četrtletjem zvišal za 0,2 odstotne točke. Obenem se alternativni operaterji odločajo tudi za lastne naročniške priključke preko storitve medoperaterskega zakupa naročniških priključkov (WLR – Wholesale Line Rental).

Alternativni operaterji lahko ponudijo javno dostopne telefonske storitve preko indirektnega dostopa s storitvijo izbire in predizbire (CS/CPS) ter medoperaterskega zakupa naročniških priključkov (WLR) kot direktnega dostopa preko javnega telefonskega omrežja. Storitvi je mogoče izvesti na vseh obstoječih naročniških priključkih klasične telefonije družbe Telekom Slovenije d.d. Uporabo obeh Agencija spodbuja, saj pripomoreta h krepitvi konkurence na trgu fiksne telefonije. Iz spodnjega grafa je razvidno, da je razmerje med operaterskim zakupom naročniških priključkov in indirektnim dostopom (CS/CPS) v tretjem četrtletju 2008 v korist indirektnega dostopa, katerega delež znaša 91%.

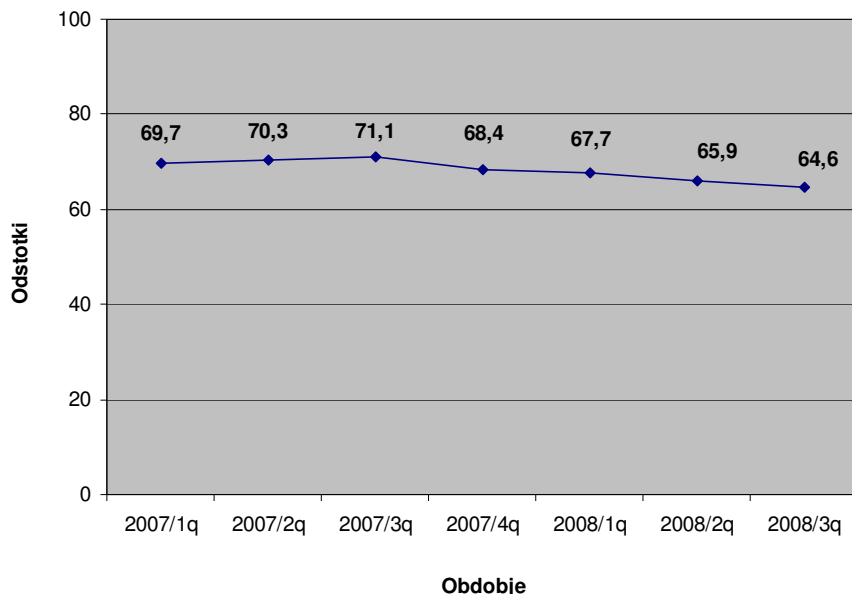
Graf št. 6: Razmerje med operaterskim zakupom naročniških priključkov (WLR – Wholesale Line Rental) in indirektnim dostopom (storitvi izbire ali predizbire - CS/CPS) brez WLR

Vir: APEK, 2008

Iz spodnjega grafa je razviden trend upadanja deleža posredovanih mednarodnih minut družbe Telekom Slovenije d.d. ob upoštevanju podatkov preprodaje storitev družbi Mobitel d.d. od tretjega četrtletja 2007 naprej. V primerjavi z minulim četrtletjem 2008 se je znižal za 1,3 odstotne točke.

Graf št. 7: **Delež družbe Telekom Slovenije, d.d. na trgu mednarodnega prometa po minutah**

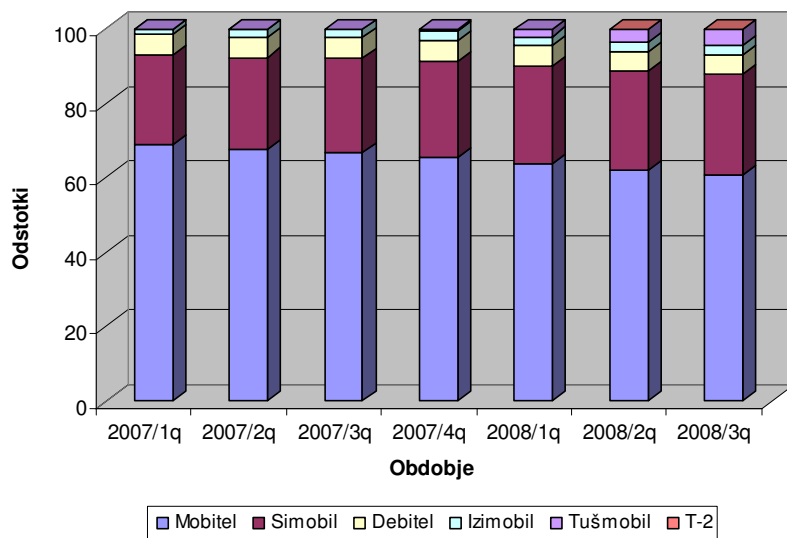
Vir: APEK, 2008

2. Trg mobilne telefonije

Konec meseca avgusta 2008 so trg mobilne telefonije zaznamovale nižje cene za dohodne in odhodne klice iz mobilnega omrežja na območju Evropske unije. Slednje je rezultat Uredbe Evropskega parlamenta in sveta o mednarodnem gostovanju, ki uporabnikom mobilne telefonije v Evropski uniji prinaša nižje cene mobilnega telefoniranja iz drugih držav članic. Uredba je od vseh mobilnih operaterjev zahtevala uvedbo t.i. evrotarife, po kateri se je morala do 30. avgusta 2008 cena klicev pri gostovanju v tujini za odhodne klice dodatno znižati na ne več kot 0,46 EUR, za dohodne klice pa na ne več kot 0,22 EUR.

V tretjem četrtletju 2008 je na slovenskem trgu mobilnih storitev delovalo 6 mobilnih operaterjev, in sicer 4 infrastrukturni operaterji (Mobitel d.d., Si.mobil d.d., Tušmobil d.o.o. in T-2 d.o.o.) ter dva operaterja – ponudnika storitev (Debitel d.d. in Izimobil d.d.).

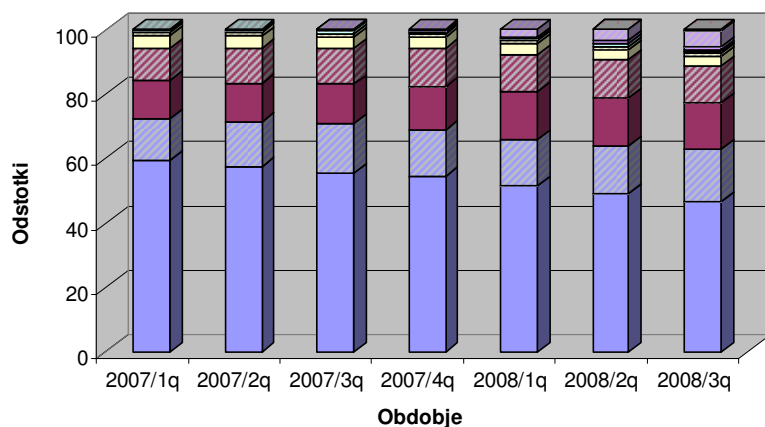
Iz podatkov v spodnjem grafu je razviden nadaljnji trend upadanja deleža števila aktivnih uporabnikov družbe Mobitel d.d. V primerjavi z minulim četrtletjem je padel za 1,4 odstotne točke oziroma za 8,4 odstotne točke od začetka leta 2007. Upadanje tržnega deleža se nadaljuje tudi pri družbi Debitel d.d., ki se je v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 znižal za nadaljnje 0,2 odstotni točki. V opazovanem obdobju je zaznati porast tržnega deleža pri družbi Si.mobil d.d. za 0,5 odstotne točke in družbi Tušmobil d.o.o. za 1 odstotno točko. Tržna deleža družb Izimobil d.d. in T-2 d.o.o. stagnirata, pri čemer je potrebno poudariti, da je družba T-2 d.o.o. na trgu mobilne telefonije prisotna šele od 1.6.2008.

Graf št. 8: Deleži aktivnih uporabnikov po operaterjih

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Mobitel	69,0	67,6	66,7	65,5	63,8	62,0	60,6
Simobil	24,1	24,7	25,3	25,8	26,2	26,8	27,3
Debitel	5,4	5,5	5,6	5,6	5,4	5,2	5,0
Izimobil	1,5	2,1	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5
Tušmobil	0,0	0,0	0,0	0,6	2,1	3,4	4,4
T-2						0,1	0,1

Vir: APEK, 2008

Iz spodnjega grafa je v opazovanem obdobju razvidno, da je delež vseh odhodnih klicev opravljenih v lastnem omrežju družbe Mobitel d.d. padel na 46,5%, kar je posledica dejstva, da se vse več uporabnikov odloča za prehode k drugim operaterjem mobilne telefonije. Iz istega razloga družbi Mobitel d.d. narašča delež odhodnih klicev v druga omrežja in je v primerjavi z minulim četrtletjem zrasel za 1,3 odstotne točke. V tretjem četrtletju 2008 je zaznati tudi upadanje tržnega deleža vseh odhodnih klicev opravljenih v lastnem omrežju družbe Si.mobil d.d. in stagniranje deleža odhodnih klicev v druga omrežja. Med druga omrežja se štejejo fiksna omrežja, preostala mobilna omrežja in mednarodna omrežja. Kljub temu ostaja družba Si.mobil d.d. največja konkurenca družbi Mobitel d.d. Nadaljuje se konstantno naraščanje deleža odhodnih klicev opravljenih v lastnem omrežju in posledično tudi deleža klicev v druga omrežja družbe Tušmobil d.o.o. Deleži odhodnih klicev družbe Izimobil d.d. v letu 2008 stagnirajo. Zaradi kratkega poslovanja družbe T-2 d.o.o. na trgu mobilne telefonije pa je delež odhodnih klicev zanemarljiv.

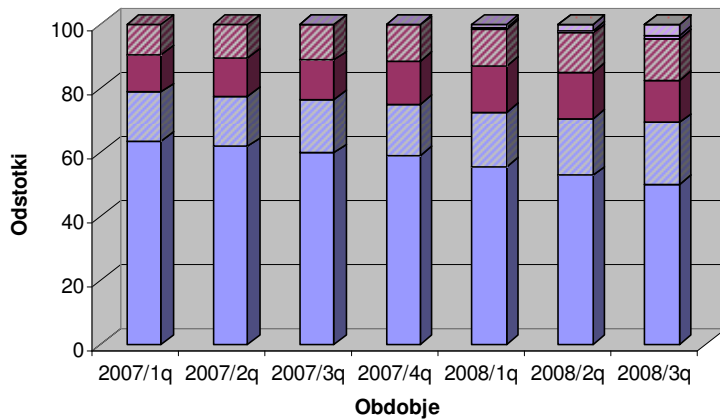
Graf št. 9: Posredovanje klicev - delež minut v lastnem in iz lastnega omrežja

■ Mobitel (v lastno)	■ Mobitel (v druga)	■ Si.mobil (v lastno)	■ Si.mobil (v druga)
■ Debitel (v lastno)	■ Debitel (v druga)	■ Izimobil (v lastno)	■ Izimobil (v druga)
■ Tušmobil (v lastno)	■ Tušmobil (v druga)	■ T-2 (v lastno)	■ T-2 (v druga)

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Mobitel (v lastno)	59,4	57,3	55,6	54,7	51,6	48,9	46,5
Mobitel (v druga)	13,1	13,9	15,1	14,2	14,4	15,2	16,5
Si.mobil (v lastno)	11,8	12,2	12,4	13,6	14,6	14,8	14,2
Si.mobil (v druga)	10,1	10,9	11,2	11,6	11,7	11,8	11,8
Debitel (v lastno)	3,9	3,7	3,5	3,4	3,2	3,2	2,9
Debitel (v druga)	0,9	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9
Izimobil (v lastno)	0,6	0,7	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
Izimobil (v druga)	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Tušmobil (v lastno)			0,0	0,0	0,3	0,6	1,1
Tušmobil (v druga)			0,0	0,3	2,1	3,4	5,1
T-2 (v lastno)						0,0	0,0
T-2 (v druga)						0,0	0,1

Vir: APEK, 2008

Skladno s podatki iz spodnjega grafa je družbi Mobitel d.d. v tretjem četrtletju 2008 prvič padel delež klicev, ki izvirajo od Mobitelovih končnih uporabnikov in se zaključijo v omrežju Mobitel na 50%, kar je v primerjavi z minulim četrtletjem za 2,7 odstotni točki, v primerjavi z začetkom leta 2007 pa za 13,6 odstotnih točk. Kljub temu pa ima družba Mobitel d.d. v opazovanem obdobju še vedno najvišji delež tovrstnih klicev. Iz podatkov je razviden tudi nadaljnji trend naraščanja deleža klicev iz drugih omrežij, ki se zaključijo v omrežju Mobitel. Slednji se je v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 zvišal za 1,3 odstotne točke. Tako kot pri posredovanju klicev predstavlja družbi Mobitel d.d. največjo konkurenco družba Si.mobil d.d., ki ima 13,3% delež klicev, ki izvirajo od njenih končnih uporabnikov in se zaključujejo v omrežju Si.mobil. V primerjavi z drugim četrtletjem 2008 se je znižal za 1,2 odstotni točki, medtem ko njen delež klicev iz drugih omrežij, ki se zaključijo v njenem omrežju, ves čas narašča in je v opazovanem obdobju zrasel za 0,8 odstotne točke, na 13%. Iz grafa je razviden tudi trend rasti deleža zaključenih klicev iz lastnega in drugih omrežij družbe Tušmobil d.o.o. Zaradi kratkega poslovanja družbe T-2 d.o.o. na trgu mobilne telefonije pa sta deleža zaključenih klicev iz lastnega in drugih omrežij zanemarljiva.

Graf št. 10: Zaključevanje klicev - deleži minut

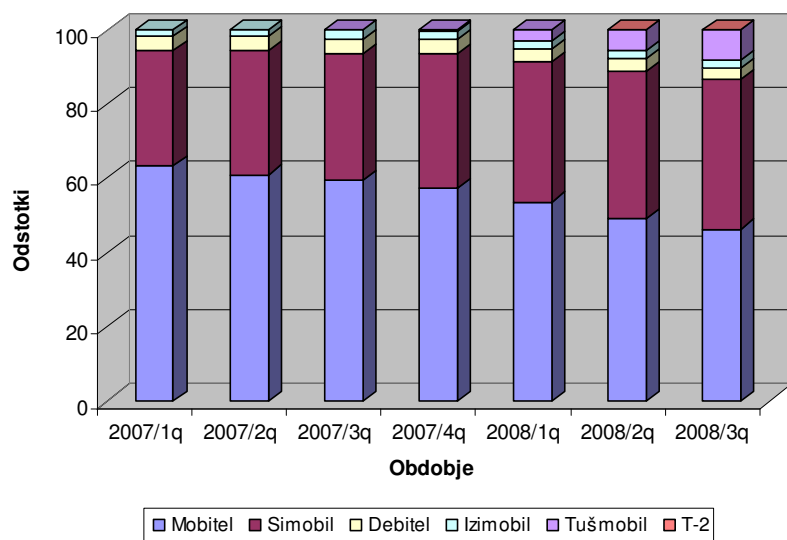
■ Mobitel (iz lastnega)	■ Mobitel (iz drugih)	■ Simobil (iz lastnega)
■ Simobil (iz drugih)	■ Tušmobil (iz lastnega)	■ Tušmobil (iz drugih)
■ T-2 (iz lastnega)	■ T-2 (iz drugih)	

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Mobitel (iz lastnega)	63,6	61,7	59,8	59,0	55,6	52,7	50,0
Mobitel (iz drugih)	15,1	15,9	16,8	16,1	17,0	17,9	19,2
Simobil (iz lastnega)	11,7	11,9	12,1	13,5	14,5	14,5	13,3
Simobil (iz drugih)	9,6	10,5	11,2	11,2	11,6	12,2	13,0
Tušmobil (iz lastnega)			0,0	0,0	0,3	0,6	1,1
Tušmobil (iz drugih)			0,0	0,1	1,1	2,0	3,3
T-2 (iz lastnega)						0,0	0,0
T-2 (iz drugih)						0,0	0,1

Vir: APEK, 2008

V grafih, ki sledijo so prikazani deleži poslanih SMS in MMS sporočil po operaterjih.

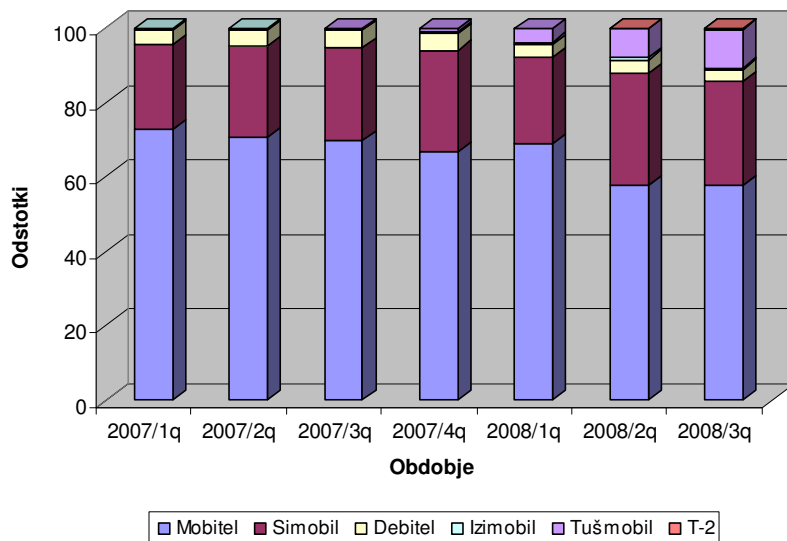
Deleži poslanih SMS-ov po operaterjih so prikazani v spodnjem grafu, iz katerega je razvidno, da je v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 slednji najbolj zrasel družbi Tušmobil d.o.o., in sicer za 2,5 odstotni točki. Porast tržnega deleža poslanih SMS-ov je v opazovanem obdobju zabeležila tudi družba Si.mobil d.d., in sicer za 0,7 odstotne točke ter družba T-2 d.o.o. za 0,1 odstotne točke. Deleži poslanih SMS-ov družb Mobitel d.d., Debitel d.d. in Izimobil d.d. pa so se v opazovanem obdobju znižali.

Graf št. 11: Deleži poslanih SMS po operaterjih

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Mobitel	63,2	61,0	59,4	57,2	53,6	49,0	46,3
Simobil	31,2	33,3	34,1	36,4	37,7	39,8	40,5
Debitel	4,1	3,9	3,9	3,9	3,6	3,3	3,0
Izimobil	1,6	1,8	2,6	2,0	2,1	2,2	2,1
Tušmobil			0,0	0,5	2,9	5,5	8,0
T-2						0,0	0,1

Vir: APEK, 2008

Podatki deležev poslanih MMS-ov so prikazani v spodnjem grafu. V primerjavi s prvim četrtletjem 2008 so se povišali deleži poslanih MMS-ov družbam Mobitel d.d., Tušmobil d.o.o. in T-2 d.o.o., medtem ko so se družbam Si.mobil d.d., Debitel d.d. in Izimobil d.d. znižali.

Graf št. 12: Deleži poslanih MMS po operaterjih

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Mobitel	72,9	70,8	69,7	66,8	68,8	57,6	57,9
Simobil	22,5	24,3	25,1	27,3	23,5	30,2	27,8
Debitel	4,1	4,4	4,5	4,4	3,5	3,7	3,3
Izimobil	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4
Tušmobil			0,1	1,0	3,8	8,0	10,3
T-2						0,0	0,3

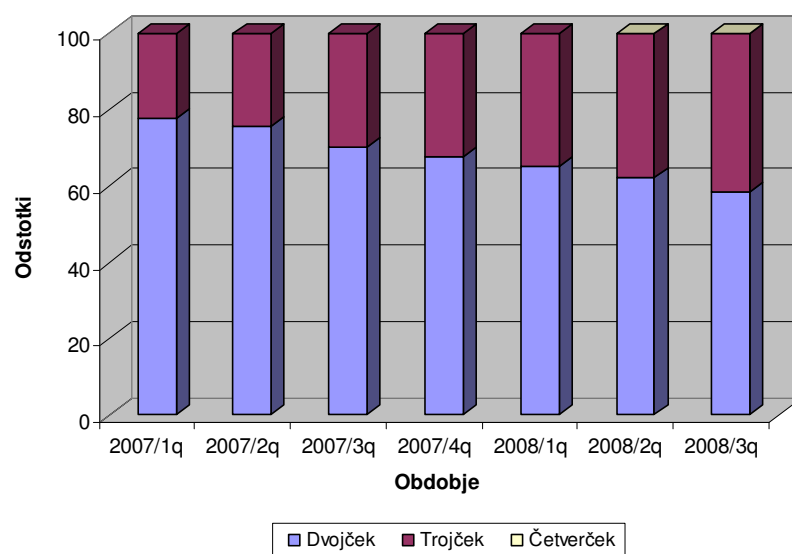
Vir: APEK, 2008

3. Konvergenčne storitve

Na slovenskem trgu elektronskih komunikacij je opaziti močan trend konvergence. S konvergenco v splošnem označujemo združevanje oziroma približevanje obstoječih omrežij za prenos govora, omrežij za prenos podatkov in radiodifuznega omrežja. Konvergenco spremlja tudi integracija oziroma zlivanje storitev, oboje pa predstavlja eno od najpomembnejših trendov globalnega razvoja elektronskih komunikacij. Posledično so se na trgu pričele pojavljati nove storitve in produkti, obstoječe pa so se nadgrajevale in postajale dostopne najširšemu krogu končnih uporabnikov. Konvergenčne (združene) oziroma multiple-play (multi-play) ponudbe vključujejo vsaj dve različni vrsti storitev in jih pri nas poznamo pod imeni storitve dvojčka (»*double-play*«), trojčka (»*triple-play*«) in četverčka (»*quadruple play*«).

Iz spodnjega grafa je v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 razvidna rast deleža priključka storitev trojčka (»*triple-play*«) za 3,4 odstotnih točk in storitev četverčka (»*quadruple play*«) za 0,1 odstotne točke na račun znižanja deleža priključkov storitve dvojčka (»*double-play*«), ki se je znižal za 3,6 odstotnih točk.

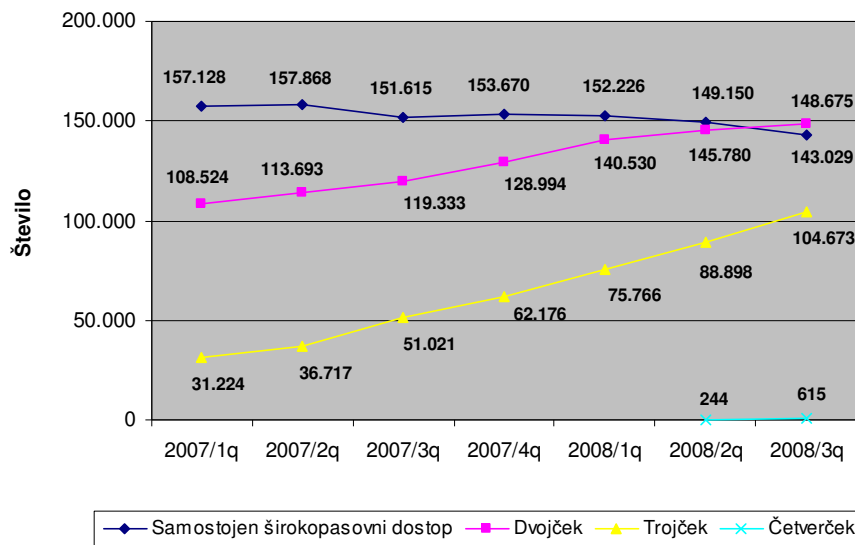
Graf št. 13: Deleži priključkov storitev dvojčka, trojčka in četverčka

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Dvojček	77,7	75,6	70,1	67,5	65,0	62,1	58,5
Trojček	22,3	24,4	29,9	32,5	35,0	37,8	41,2
Četverček						0,1	0,2

Vir: APEK, 2008

Graf št. 14: Število priključkov samostojnega širokopasovnega dostopa in paketov storitev

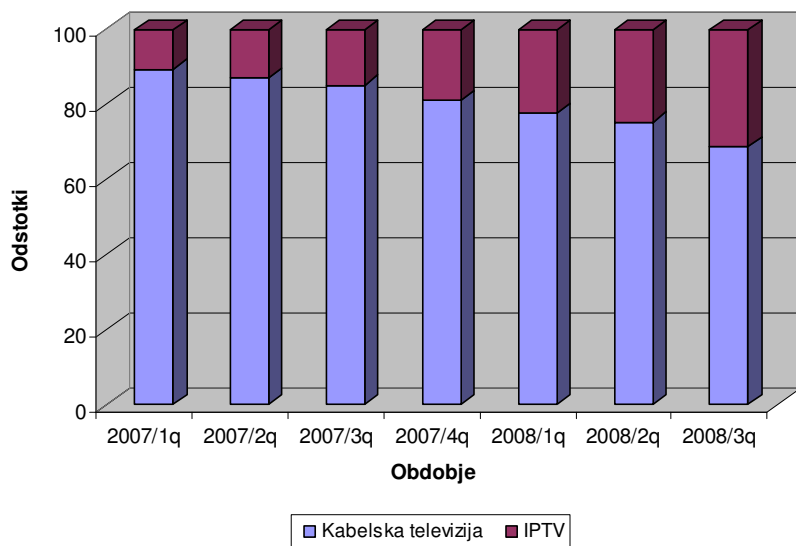

Vir: APEK, 2008

Iz zgornjega grafa je razvidno, da se nadaljuje konstantno upadanje števila priključkov samostojnega širokopasovnega dostopa tudi v tretjem četrtletju 2008. V primerjavi z drugim četrtletjem 2008 se je število priključkov slednjega znižalo za 4,1%. Število priključkov storitev dvojčka in trojčka, gledano od začetka leta 2007, konstantno narašča, vendar je v tretjem četrtletju 2008 opaziti hitrejšo rast priključkov za storitev trojček, in sicer za 15,8 odstotnih točk v primerjavi z minulim četrtletjem. Iz grafa je opaziti tudi rast števila priključkov storitve četverček.

Agencija je v fazi preverjanja točnosti posredovanih podatkov o številu priključkov IPTV in kabelske televizije, zaradi česar je mogoče, da bodo podatki prikazani v grafih št. 15, 16 in 17 v prihodnosti korigirani.

Graf št. 15: Razmerje med priključki IPTV in kabelske televizije

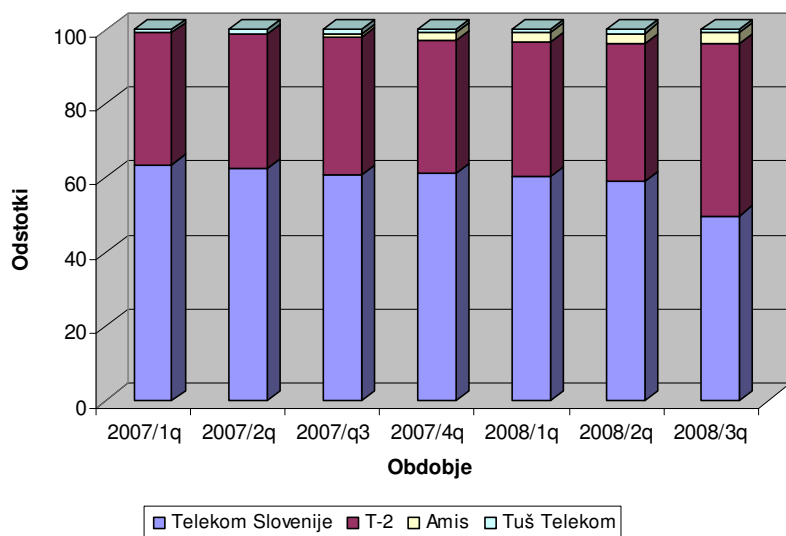

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Kabelska televizija	89,4	87,3	85,2	81,1	77,8	75,4	68,8
IPTV	10,6	12,7	14,8	18,9	22,2	24,6	31,2

Vir: APEK, 2008

Trend rasti deleža priključkov IPTV se nadaljuje. V skladu s podatki iz zgornjega grafa se je v tretjem četrtletju 2008 delež priključkov IPTV v primerjavi z drugim četrtletjem zvišal za 6,6 odstotnih točk.

Graf št. 16: Tržni deleži ponudnikov IPTV storitev

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Telekom Slovenije*	63,6	62,6	60,8	61,4	60,4	59,1	49,8
T-2	35,4	36,0	37,0	35,8	36,3	37,0	46,5
Amis			1,1	1,9	2,4	2,9	2,7
Tuš Telekom	1,0	1,4	1,1	0,9	1,0	1,0	1,0

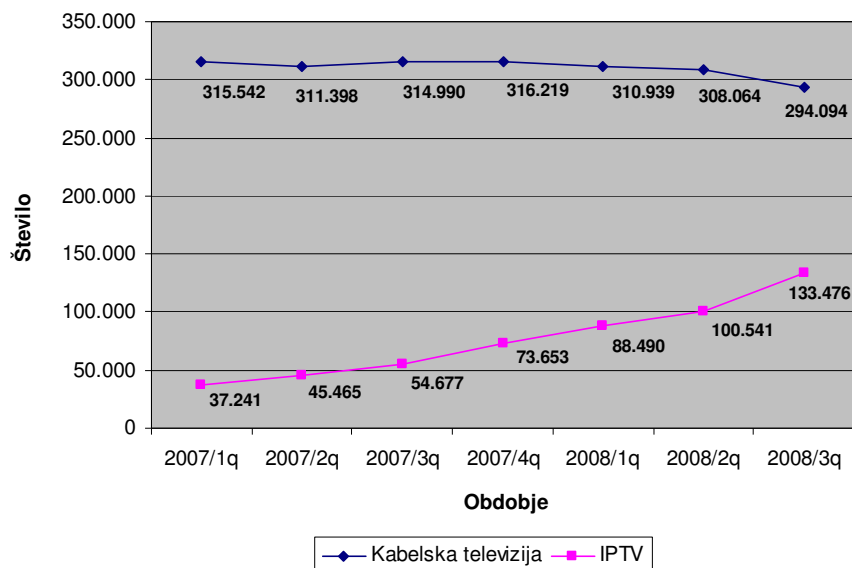
* Upoštevani tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d.d.

Vir: APEK, 2008

Po podatkih iz zgornjega grafa je razvidno, da se je tržni delež IPTV storitev družbe T-2 d.o.o. močno približal tržnemu deležu družbe Telekom Slovenije d.d. Tako je družba T-2 d.o.o. zvišala tržni delež v primerjavi z drugim četrtletjem kar za 9,5 odstotnih točk. Slednje je imelo za posledico, da se je tržni delež družbe Telekom Slovenije d.d. znižal za 9,3 odstotnih točk. Obenem se je znižali tudi tržni delež družbi Amis d.o.o. za 0,2 odstotne točke. Vendar pa Agencija še enkrat poudarja, da je v fazi preverjanja točnosti podatkov.

Razmerje števila priključkov kableske televizije in IPTV je še vedno v korist kableske televizije, vendar slednji število priključkov hitro upada. Rast števila IPTV priključkov se nadaljuje tudi v tretjem četrtletju 2008. Iz spodnjega grafa je razvidno, da je v tretjem četrtletju 2008 vzpostavljenih 133.476 IPTV priključkov, kar je za 32,8% več v primerjavi z drugim četrtletjem 2008. V grafu so vključeni tudi podatki preprodaje storitev družbe Telekom Slovenije d.d. družbi Mobitel d.d.

Graf št. 17: Število priključkov kableske televizije in IPTV

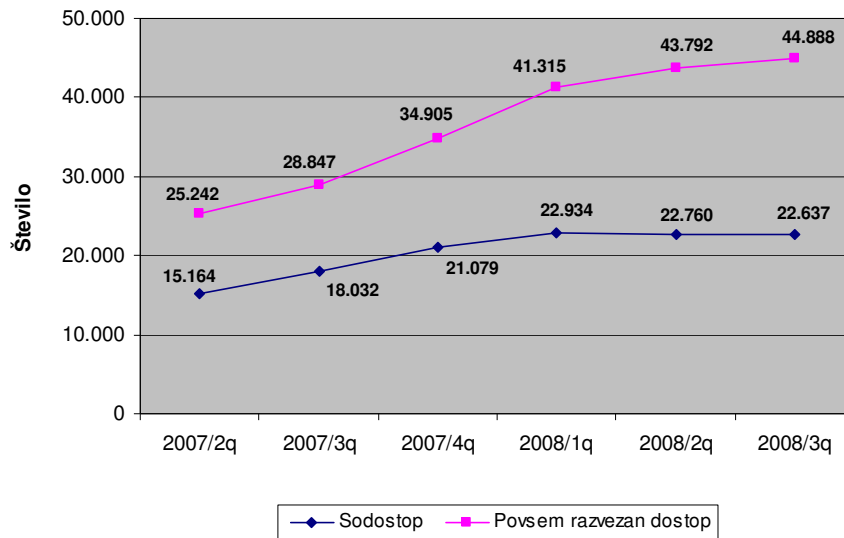
Vir: APEK, 2008

4. Dostopovna infrastruktura

V tretjem četrtletju 2008 se razlika med priključki preko povsem razvezanega dostopa in sodostopa konstantno povečuje v korist povsem razvezanega dostopa, kar je razvidno iz

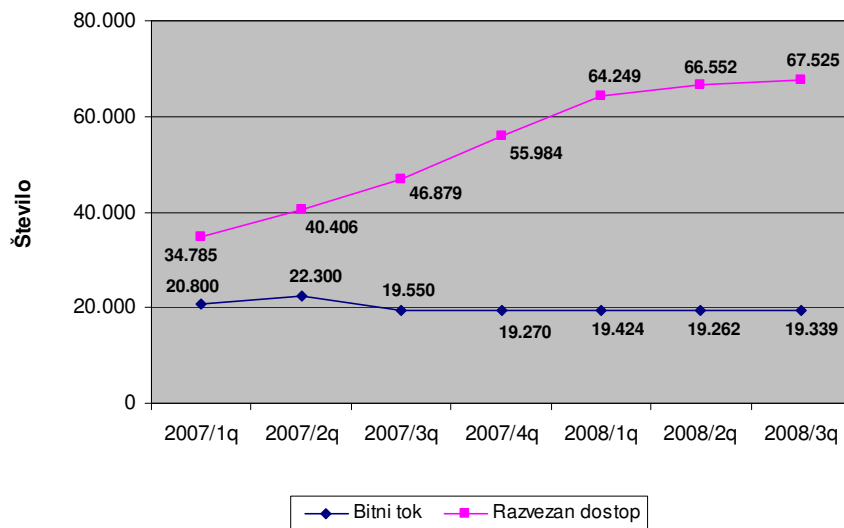
spodnjega grafa. Delež slednjega je v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 zrasel za 2,5%, medtem ko se je delež sodostopa znižal za 0,5 %.

Graf št. 18: Razmerje med priključki preko povsem razvezanega dostopa in preko sodostopa

Vir: APEK, 2008

Graf št. 19: Razmerje med številom priključkov preko bitnega toka in preko razvezave krajevne zanke za alternativne operaterje

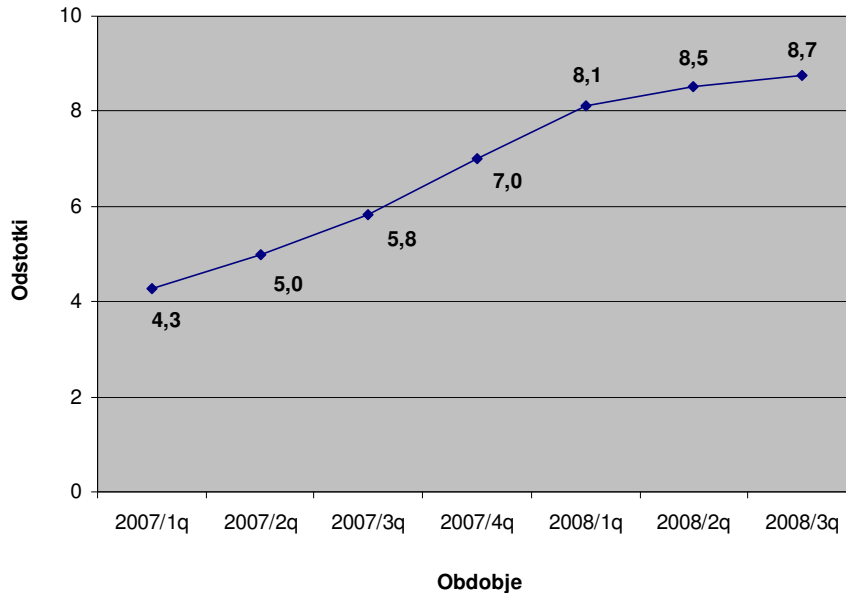

Vir: APEK, 2008

Razmerje med številom priključkom preko bitnega toka in razvezave krajevne zanke za alternativne operaterje ostaja v korist razvezanega dostopa tudi v tretjem četrtletju 2008. V primerjavi z minulim četrtletjem se je število priključkov obema nekoliko zvišalo, in sicer

preko razvezane krajevne zanke za 1,5%, medtem ko se je število priključkov preko bitnega toka zvišalo za 0,4%.

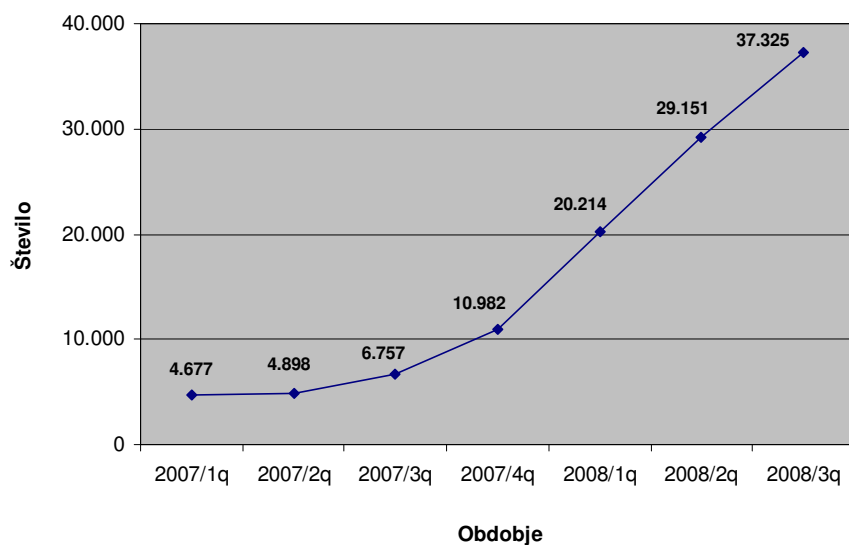
Graf št. 20: Delež razvezanih krajevnih zank za alternativne operaterje

Vir: APEK, 2008

Trend rasti deleža razvezanih krajevnih zank se nadaljuje tudi v tretjem četrtletju 2008. Delež slednjih se je v primerjavi z drugim četrtletjem 2008 zvišal za 0,2 odstotne točke.

Graf št. 21: Rast števila priključkov preko optike

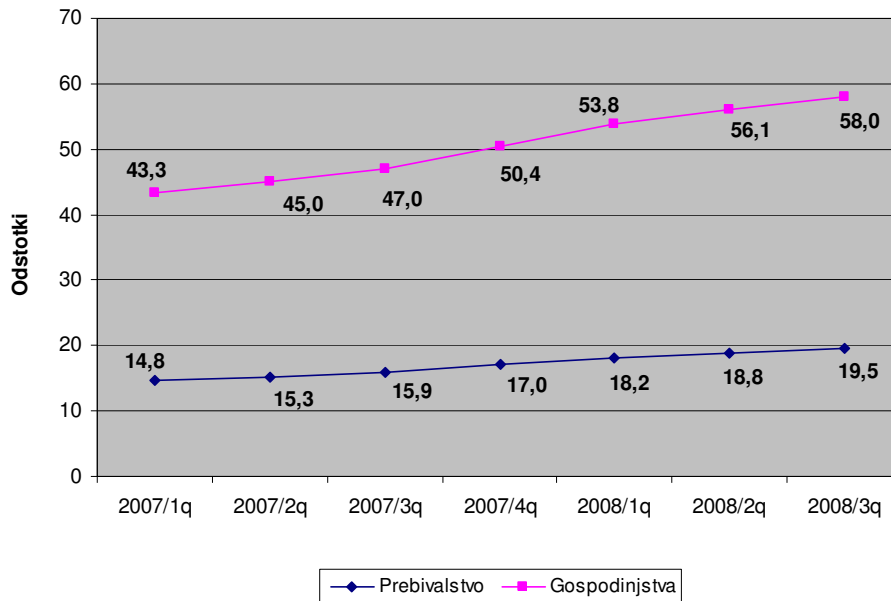
Vir: APEK, 2008

Trend rasti števila priključkov preko optike se nadaljuje tudi v tretjem četrtletju 2008, kar je razvidno iz zgornjega grafa. V primerjavi z drugim četrtletjem 2008 se je število priključkov

FTTH zvišalo za 28%, medtem ko se je v primerjavi s prvim četrletjem 2008 zvišalo za 84,7%.

5. Širokopasovni dostop

Graf št. 22: Penetracija fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta

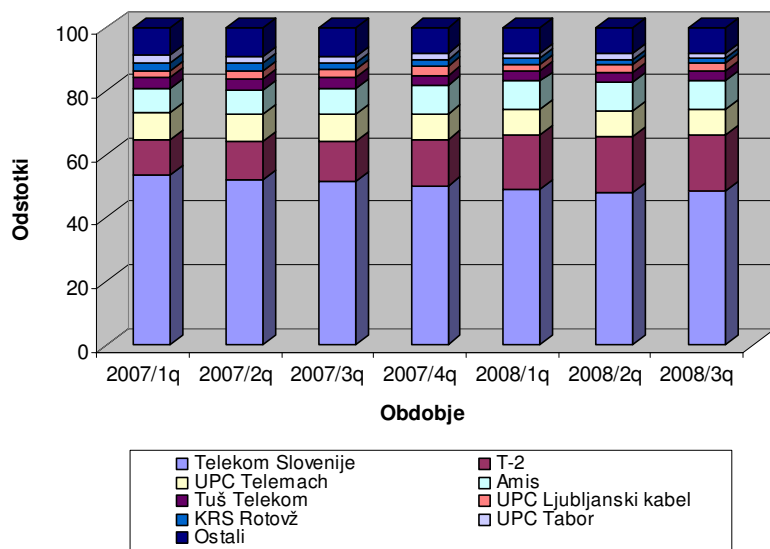
Vir: APEK, 2008

Trend rasti penetracije širokopasovnih priključkov, tako glede na gospodinjstva, kot glede na prebivalstvo še naprej narašča. Penetracija glede na gospodinjstva se je v primerjavi z drugim četrletjem 2008 zvišala za 1,9 odstotni točki, medtem ko se je v istem obdobju penetracija glede na prebivalstvo zvišala za 0,7 odstotne točke.

Po uradnem registru Agencije je bilo na slovenskem trgu elektronskih komunikacij konec drugega četrletja 2008 za ponujanje storitev dostopa do interneta registriranih 68 operaterjev. Pri tem je treba poudariti, da vsi operaterji komercialno na trgu ne delujejo.

Najvišji tržni delež fiksnega širokopasovnega dostopa po številu priključkov v tretjem četrletju 2008 ostaja pri družbi Telekom Slovenije d.d., ki se je v primerjavi z drugim četrletjem 2008 slednji zvišal za 0,3 odstotne točke na 48,5%. Z drugim najvišjim tržnim deležem v višini 17,9% ji sledi družba T-2 d.o.o., ki je v opazovanem obdobju zabeležila porast tržnega deleža za 0,3 odstotne točke. V opazovanem obdobju je porast tržnega deleža zabeležila še družba Amis d.o.o. za 0,2 odstotne točke. Tržni delež se je znižal za 0,2 odstotne točke kablenskemu operaterju UPC Telemach d.o.o., družbi Tuš Telekom d.o.o. za 0,1 odstotne točke, kablenskemu operaterju KRS Rotovž d.d. za 0,1 odstotne točke in za 0,3 odstotne točke kablenskemu operaterju UPC Tabor d.d. Tržni delež kablenskega operaterja UPC Ljubljanski kabel d.d. in tržni delež alternativnih operaterjev vključenih v skupino »ostali« stagnerata.

Graf št. 23: Tržni deleži operaterjev fiksne širokopasovnega dostopa po številu priključkov

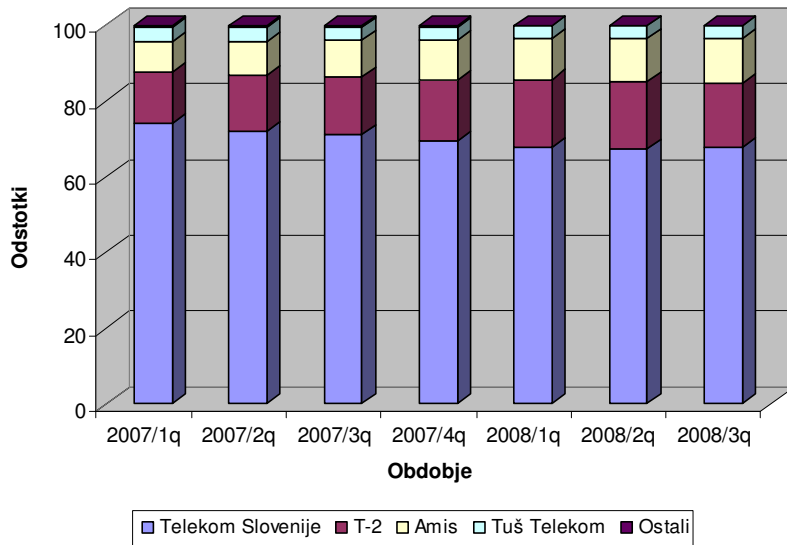

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Telekom Slovenije*	53,5	51,9	51,5	50,2	49,2	48,2	48,5
T-2	11,3	12,1	12,7	14,2	16,8	17,6	17,9
UPC Telemach	8,5	8,6	8,5	8,5	8,3	8,1	7,9
Amis	7,5	7,8	8,2	8,8	8,8	9,0	9,2
Tuš Telekom	3,5	3,6	3,5	3,3	3,2	3,2	3,1
UPC Ljubljanski kabel	2,1	2,3	2,3	2,7	2,0	2,1	2,1
KRS Rotovž	2,4	2,4	2,3	2,1	2,0	1,9	1,8
UPC Tabor	2,3	2,3	2,1	2,0	1,8	1,9	1,6
Ostali	8,7	9,0	9,0	8,2	7,9	8,0	8,0

* Upoštevani tudi podatki preprodaje storitev družbi Mobitel d.d.

Vir: APEK, 2008

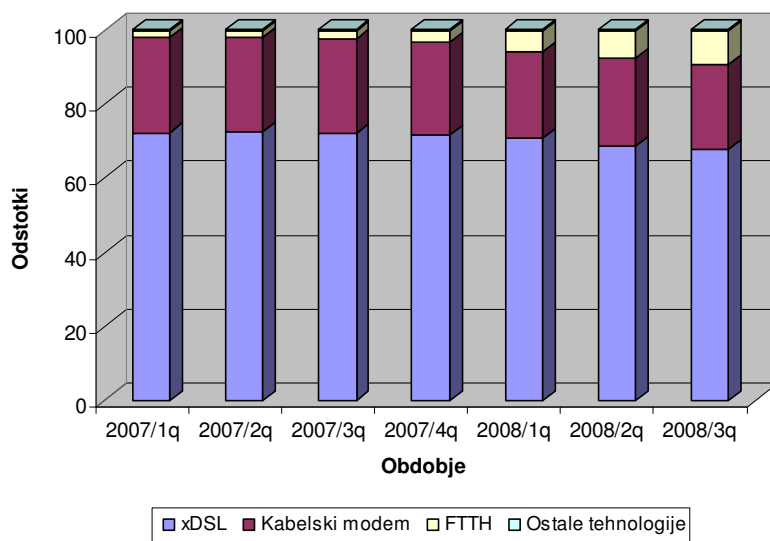
V tretjem četrtnem 2008 je družba Telekom Slovenije d.d. po daljšem obdobju zabeležila porast tržnega deleža xDSL priključkov, in sicer za 0,2 odstotne točke v primerjavi z drugim četrtnem 2008, kar je razvidno iz spodnjega grafa. Omenjena rast je posledica intenzivne gradnje optičnega dostopnega omrežja družbe T-2 d.o.o., ki svoje uporabnike xDSL priključkov na razvezani krajevni zanki, na področjih, kjer ima zgrajeno lastno dostopno optično omrežje, prestavlja na optične priključke. Družba ima v opazovanem obdobju še vedno najvišji tržni delež, ki znaša 67,7%. Na drugem mestu mu sledi družba T-2 d.o.o. s 16,8% tržnim deležem. Porast tržnega deleža je zabeležila tudi družba Amis d.o.o., in sicer za 0,1 odstotno točko. Tržni delež ostalih alternativnih operaterjev, ki ponujajo storitve xDSL, stagnira.

Graf št. 24: Tržni deleži xDSL priključkov po operaterjih

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
Telekom Slovenije*	74,1	71,8	71,2	69,4	67,9	67,5	67,7
T-2	13,5	14,8	15,0	16,2	17,8	17,6	16,8
Amis	8,1	9,0	9,7	10,5	10,9	11,6	12,0
Tuš Telekom	3,7	3,8	3,6	3,5	3,3	3,3	3,4
Ostali	0,7	0,7	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1

* Upoštevani tudi podatki prepodaje storitev družbi Mobitel d.d.

Vir: APEK, 2008

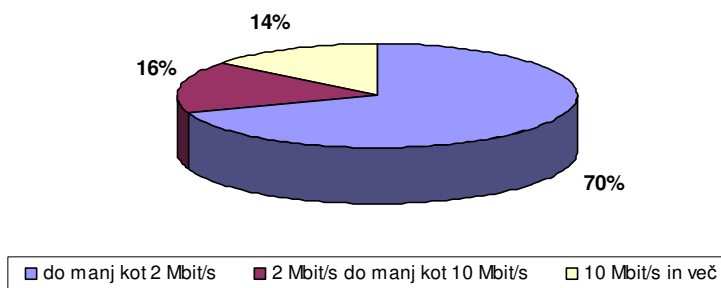
Graf št. 25: Gibanje deležev širokopasovnih tehnologij

	2007/1q	2007/2q	2007/3q	2007/4q	2008/1q	2008/2q	2008/3q
xDSL	72,2	72,2	72,1	71,7	70,7	68,7	67,7
Kabelski modem	25,8	25,7	25,4	24,7	23,5	23,4	22,6
FTTH	1,6	1,6	2,1	3,2	5,5	7,6	9,4
Ostale tehnologije	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2

Vir: APEK, 2008

Podatki v zgornjem grafu so odraz pospešene gradnje optičnega omrežja (FTTH) in posledično zviševanja števila optičnih priključkov. Tudi v tretjem četrtletju 2008 je zabeležila rast deleža FTTH tehnologija (FTTH - *fiber to the home*), in sicer za 1,8 odstotne točke. Posledično padajo deleži končnih uporabnikov, ki dostopajo do interneta preko drugih tehnologij.

Graf št. 26: **Deleži širokopasovnih priključkov glede na hitrost dostopa**

Vir: APEK, 2008

Iz zgornjega grafa je razvidno, da je delež uporabnikov, ki se odločajo za hitrosti širokopasovnega dostopa nižje od 2 Mbit/s, v tretjem četrtletju 2008 še vedno najvišji, in sicer znaša 70%. Vendar pa v primerjavi s podatki iz drugega četrtletnega poročila za leto 2008, ko je znašal 73% vidimo, da se znižuje na račun uporabnikov, ki se odločajo za višje hitrosti. Tako je v tretjem četrtletju 2008 delež števila uporabnikov, ki se odločajo za hitrosti 2 Mbit/s do manj kot 10 Mbit/s 16%, medtem ko je delež števila uporabnikov, ki se odločajo za hitrosti 10 Mbit/s in več 14%. Agencija predvideva, da je rast deleža širokopasovnih priključkov s hitrostmi 10 Mbit/s in več mogoče pričakovati tudi v prihodnje.

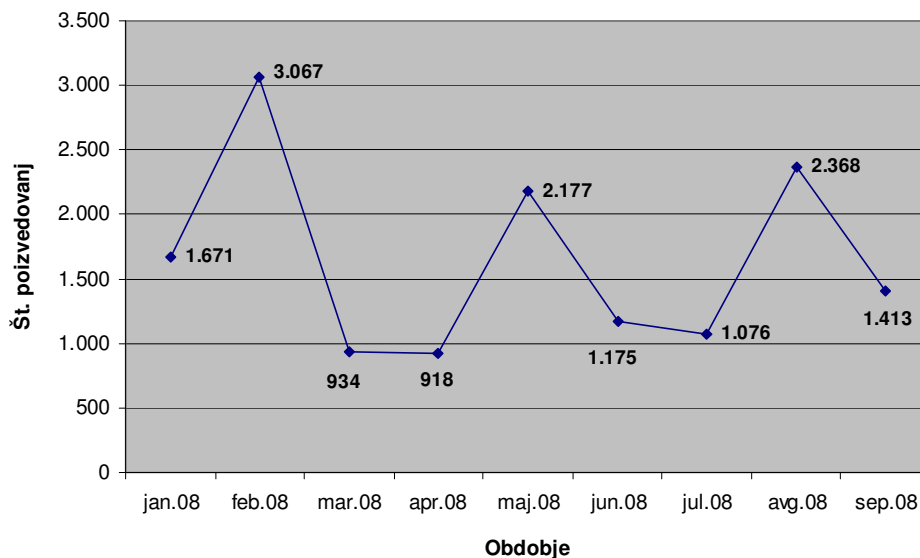
6. Spletni portal www.komuniciraj.eu

Regulatorni organi, člani skupine ERG, so vzpostavili vrsto metod in orodij za informiranje končnih uporabnikov. Te varirajo od statičnih in neusmerjenih (kot je npr. objava splošnih informacij na spletnih straneh regulatorjev) do dinamičnih in neusmerjenih (kot so npr. medijske kampanje) ter dinamičnih in interaktivnih (primerjalne spletne strani, podpora strankam preko telefona, elektronske pošte in podobno). Za najbolj uspešne primerjalne spletne strani veljajo tiste, ki pokrivajo tako fiksno kot mobilno telefonijo in internet/širokopasovne povezave ter so bogate v funkcionalnosti, a hkrati uporabnikom prijazne in preproste, Agencija ves čas aktivno deluje tudi v tej smeri. V sodelovanju z zunanjim izvajalcem, ki vzdržuje spletni portal www.komuniciraj.eu in skrbi za njegove nadgradnje, razvija novo funkcijo »kalkulator« in dela na njegovi vizualni spremembi. Cenovni »kalkulator« (interaktivni spletni vodič po cenah), ki lahko izvaja na izbranem volumnu porabe temelječa preračunavanja ter poda na ceni temelječe naročniške pakete različnih ponudnikov, je eno najbolj priljubljenih in učinkovitih informacijskih orodij. Slednji bo

omogočil končnim uporabnikom informativni izračun stroškov, ki bi jih imeli z izbranimi potencialnimi storitvami. Nova podoba in nova funkcija spletnega portala bosta implementirani predvidoma konec leta 2008, sledila pa jima bo tudi oglaševalska akcija.

V nadaljevanju sta prikazana grafa poizvedovanj in povprečnega števila obiskanih strani na uporabnika pri enkratnem obisku portala transparentnosti od začetka leta 2008 do konca tretjega četrtertletja 2008.

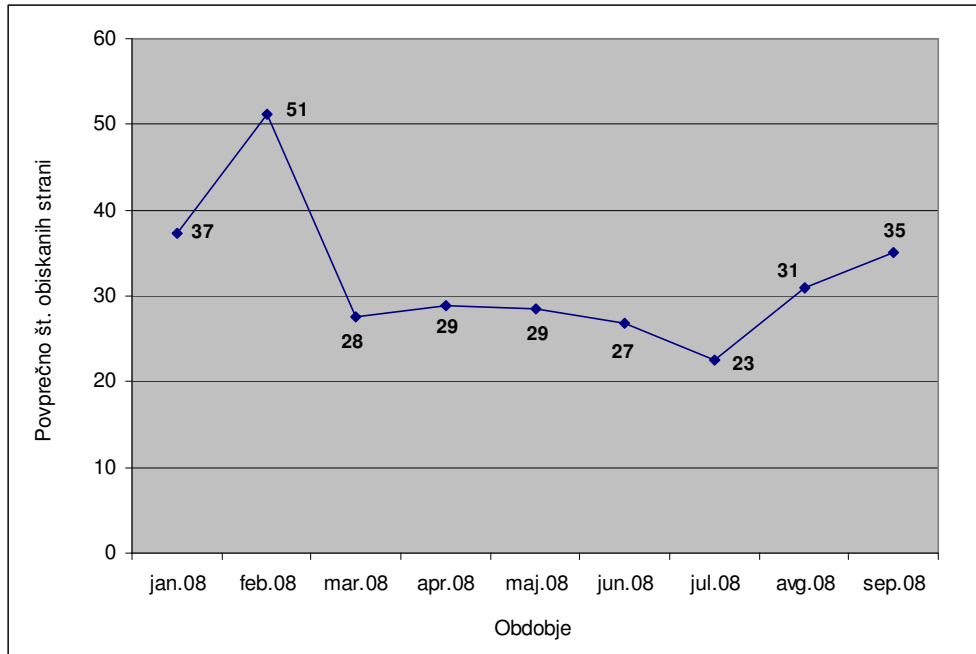
Graf št. 27: **Število vseh poizvedovanj ne glede na storitev**

Vir: APEK, 2008

Poizvedovanja – so skupno število poizvedovanj. Ena poizvedba pomeni en klik na poizvedovanje o ceni po storitvi. Graf ne zajema poizvedovanj oz. klikov po drugih postavkah (na primer: klik na Pogosto zastavljena vprašanja, klik na Vprašajte nas In podobno).

Graf št. 28: Povprečno število obiskanih strani na uporabnika pri enkratnem obisku portala www.komuniciraj.eu

Vir: APEK, 2008